

Oplegnotitie

Agendapunt	Onderwerp	Kenmerk	Portefeuillehouder
4	Jaarstukken 2021		Dhr. J. Kottelenberg
Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur	Samensteller	
24-03-2022 akkoord 09-06-2022	30-06-2022	Dhr. J. van Kastel, dhr. D. van Zanten	

Inleiding

Het jaar 2021 is opnieuw een bijzonder jaar geweest door het voortduren van de coronacrisis. Ondanks deze ervaring zijn de hoofdtaken van de VRGZ, de operationele dienstverlening op de terreinen van brandweer en ambulancezorg, de meldkamer en de voorbereiding en bestrijding van de crisis- en rampenbestrijding, adequaat uitgevoerd.

De activiteiten zoals beschreven in het Regionaal Beleidsplan VRGZ 2020-2023 zijn voor een groot deel conform planning uitgevoerd of zijn opgenomen in de reguliere werkzaamheden. Slechts enkele activiteiten zijn door de inzet voor de crisisorganisatie als gevolg van de coronacrisis vertraagd.

In de bijlage treft u de jaarstukken 2021 van de VRGZ dat bestaat uit het Programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) en het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In de eerste hoofdstukken worden de beleidsmatige resultaten van beide programma's uiteengezet en daarna is de financiële jaarrekening opgenomen. In dit voorblad zijn de belangrijkste financiële onderwerpen benoemd en zijn de beslispunten nader toegelicht.

Resultaten per programma

Het resultaat van het programma C&R is positiever dan wat zowel in de begroting als in de tussentijdse rapportage t/m augustus werd aangenomen. Het positieve resultaat is grotendeels incidenteel van aard. Vooral externe factoren waar de VRGZ geen enkele invloed op heeft hebben "bijgedragen" aan dit resultaat. In de bijlage zijn de verschillen ten opzichte van de begroting opgenomen.

Het positieve resultaat ontstaat met name door incidenteel lagere uitgaven als gevolg van de coronacrisis. Daarnaast waren er minder buitenbranden (door een milde zomer) en minder uitrukken voor loze meldingen. Ook hebben de fysieke opleidingen en oefeningen slechts een deel van het jaar in beperkte mate plaats kunnen vinden. Dit heeft lagere vrijwilligersvergoedingen tot gevolg.

Daarnaast heeft een aantal leveranciers problemen gekend met levertijden, waardoor leveringen en diensten later plaatsvonden en is vertraging ontstaan in de landelijke aanbesteding voor dienstvoertuigen. In financiële zin zien we hierdoor lagere kapitaallasten. De operationele dienstverlening heeft hier geen hinder van ondervonden.

Als gevolg van de coronacrisis zijn er ook extra kosten gemaakt (zie paragraaf 5.13 van bijgevoegde jaarstukken). Hiervoor is geen declaratie ingediend gezien de geringe omvang van de meerkosten (€ 83.000,-) in relatie tot het positieve resultaat.¹

Het resultaat van het programma RAV is negatiever dan in de begroting werd aangenomen. Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door meer inhuur van uitzendkrachten doordat het ziekteverzuim hoger was, extra kosten voor de organisatietransitie en instroom in de voorziening niet actieven. Zonder deze extra uitgaven zou een positief resultaat behaald zijn wat een direct gevolg is van de herijking van de financiering van de ambulancedienst. Dit vloeit voor uit een door de VRGZ geïnitieerd onderzoek.

Overzicht van de resultaten per programma

bedragen x € 1.000,-	Totaal VRGZ	Programma C&R	Programma RAV
Gewijzigde begroting 2021	-620	-620	0
Mutaties bestemde reserves	620	620	0
Gewijzigde begroting na mutatie reserves	0	0	0
Realisatie 2021	1.434	1.639	-205
Mutaties bestemde reserves	355	355	0
Gerealiseerd resultaat 2021	1.789	1.994	-205
Vershil realisatie t.o.v. de begroting	1.789	1.994	-205

¹ Een vereiste voor de declaratie richting VWS is ook dat de gemeentelijke bijdrage niet afdoende is om de reguliere lasten en de extra lasten door de coronacrisis te dekken. Gezien het positieve resultaat is dat niet het geval.

Voorstel resultaatbestemming

In de jaarstukken wordt ten aanzien van de bestemming van bovengenoemde resultaten het volgende voorgesteld (onder de tabel worden de voorstellen nader toegelicht):

Voorstel resultaatbestemming (bedragen x € 1.000,-)	
Programma Crisis- en Rampenbestrijding	
Toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot 5% van de baten	150
Uit te keren aan deelnemende gemeenten	561
Te onttrekken aan de bestemde reserve meldkamer	0
Toe te voegen aan de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	15
Toe te voegen aan de bestemde reserve duiktaak	130
Toe te voegen aan de bestemde reserve cao-ontwikkelingen	688
Toe te voegen aan de bestemde reserve wet- regelgeving op het gebied van duurzaamheid	450
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	1.994
Programma RAV	
Te onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	205
Totaal programma RAV	-205

Algemene reserve C&R

Indien positieve resultaten behaald worden, geldt als bestuurlijk onderschreven uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm (5% van de omzet). De bestuurlijke norm wordt niet bereikt doordat de omzet gestegen is t.o.v. 2020. Daarom wordt voorgesteld om € 150.000,- van het positieve resultaat van 2021 toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee komt de algemene reserve uit op 5% van de omzet.

Bestemde reserve meldkamer

Vanaf 2020 is de Rijksbijdrage (BDUR) gekort als gevolg van de samenvoeging van de meldkamers. Vanaf dat moment worden de beheerslasten (onder andere ICT en huisvesting) door de Landelijke meldkamersamenwerking (LMS) betaald. De uitname is echter hoger dan de lasten die door de LMS overgenomen worden, omdat de eigen meldkamer (weliswaar samengevoegd met VGGM) operationeel blijft en de voorziene besparingen nog niet volledig gerealiseerd kunnen worden. Uit het resultaat van 2019 is hiervoor een bestemde reserve van € 450.000,- gevormd. In de begroting 2021 was een vrijval voorzien van € 200.000,-. Dit was echter niet nodig, omdat een deel van de formatie in 2021 niet was ingevuld. De samenvoeging zal in het 2^e kwartaal van 2023 een feit zijn.

Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden door corona

In 2020 kon een aantal werkzaamheden geen doorgang vinden. Om gemeenten niet met ongewenste meerkosten in de bijdrage te confronteren heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van een bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden ter hoogte van € 699.000,- uit het jaarresultaat 2020. Het uitgavenpatroon was als volgt:

Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden (bedragen x € 1.000,-)					
Onderwerp	2021	2022	2023	2024	Totaal
1 Archiefverbetering	165	164			329
2 Onderhoud kazernes			170		170
3 Kwetsbaarheden HRM	50	50			100
4 Crisisorganisatie (opleiden en oefenen)	50				50
5 Rechtmatigheid	25	25			50
Totaal	290	239	170	0	699

In 2021 is een groot deel van de werkzaamheden conform planning uitgevoerd. Op twee punten (onderhoud en archiefverbetering) wordt voorgesteld om het uitgavenpatroon aan te passen waardoor het voorstel is om in 2021 € 80.000,- minder te onttrekken. Het uitgavenpatroon zou er dan als volgt uit komen te zien:

Bestem de reserve uitgestelde werkzaamheden (bedragen x € 1.000,-)					
Onderwerp	2021	2022	2023	2024	Totaal
1 Archiefverbetering	45	80	165	39	329
2 Onderhoud kazernes	40		130		170
3 Kwetsbaarheden HRM	50	50			100
4 Crisisorganisatie (opleiden en oefenen)	50				50
5 Rechtmatigheid	25	25			50
Totaal	210	155	295	39	699

Omdat in de Tussentijdse rapportage tot en met augustus reeds is besloten de vrijval van deze reserve met € 65.000,- te verlagen wordt in de resultaatbestemming het resterende verschil van € 15.000,- aan de reserve toegevoegd.

Bestemde reserve cao-ontwikkelingen

Overeenkomstig wat is beschreven in de Kaderbrief 2023 wordt in de programmabegroting 2023 voor de gemeentelijke bijdrage een indexering toegepast van 0,6% (gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde standaard uitgangspunten). Omdat de nieuwe cao is vastgesteld in januari 2022 kon de bijbehorende loonontwikkeling niet worden meegenomen in de Kaderbrief 2023. Omdat de nacalculatie van de werkelijke index conform vastgestelde methodiek pas plaatsvindt in de eerstvolgende begroting, zijnde 2024, leidt deze loonontwikkeling in de begroting 2023 tot een tekort van € 688.000,-. Voorgesteld wordt om voor dit incidentele tekort een bestemde reserve te vormen.

Bestemde reserve duiktaak

In 2021 wordt € 130.000,- onttrokken uit de bestemde reserve duiktaak om de niet begrote dienstverleningsovereenkomsten met de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Brabant-Noord te financieren. In 2021 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het voorstel om de dienstverleningsovereenkomsten met de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Brabant-Noord voor de inzet van hun duikteams in Gelderland-Zuid, structureel te continueren. Ook heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de kostenuitzetting van €130.000,- die deze overeenkomst vanaf 2022 met zich meebrengt. Voorstel is deze uitzetting in 2022 incidenteel te dekken door, net als in 2021, een bedrag van € 130.000,- toe te voegen aan de bestemde reserve duiktaak. In de conceptbegroting 2023 wordt aan gemeenten een extra financiële bijdrage gevraagd voor de structurele uitvoering van de duiktaak.

Bestemde reserve wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid

Daarnaast wordt voorgesteld om voor een bedrag van € 450.000,- een bestemde reserve te vormen in verband met de wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid voor een tweetal onderwerpen:

Op dit moment wordt binnen de brandweer gebruik gemaakt van een fluorhoudend schuimvormende middel (SVM). In dit middel zit onder andere de stof PFAS die schadelijk is voor mens en milieu. In 2025 wordt het gebruik van fluorhoudend schuim verboden. Daarom is het noodzakelijk dat de komende jaren een overgang wordt gemaakt van fluorhoudend SVM naar fluorvrij SVM. Naast het inkopen van nieuw fluorvrij schuim zal het fluorhoudende schuim moeten worden afgevoerd, materialen worden aangepast op dit nieuwe schuim en zullen de brandweermedewerkers extra moeten worden getraind. De lasten hiervan bedragen in totaal € 300.000,-.

Met betrekking tot diesel motor emissie (DME) geldt dat de wettelijke normering is gewijzigd. Hierdoor is het noodzakelijk dat aanpassingen aan panden en/of materieel de komende tijd plaatsvinden. Deze aanpassingen zijn nodig om de uitstoot van schadelijke uitlaatgassen te verminderen. Gezien de omvang van de aanpassing zal dit over meerdere jaren plaatsvinden. Uit een eerste onderzoek blijkt dat ongeveer € 150.000,- nodig is om te voldoen aan de nieuwe normering.

Uitkeren aan deelnemende gemeenten

Nadat de algemene reserve is opgehoogd tot de bestuurlijke gewenste norm van 5,0% en de mutaties van de bestemde reserves blijft er een bedrag over van € 561.000,-. Het voorstel is om dit bedrag uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van de bijdrage in 2021.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Positieve en negatieve resultaten worden altijd verrekend met de reserve aanvaardbare kosten RAV. De RAV wordt gefinancierd door zorgverzekeraars. Gemeenten dragen hier niet aan bij. Het negatieve resultaat van € 205.000,- wordt conform de genoemde werkwijze onttrokken aan de reserve aanvaardbare kosten.

Accountantscontrole

De accountantscontrole is afgerond. Zowel voor getrouwheid als rechtmatigheid is een goedkeurende verklaring ontvangen. De verklaring is opgenomen in de rekening.

Zienswijze gemeenten

Uit de tot nu toe ontvangen (3) reacties blijkt dat de gemeenten in algemene zin akkoord gaan met het voorstel tot resultaatbestemming zoals dat is opgenomen in de jaarstukken.

Een gemeente is niet akkoord met het vormen van een bestemde reserve duurzame inzetbaarheid voor € 450.000,- omdat deze niet in de Kaderbrief 2023 is opgenomen.

De door de gemeente gemaakte opmerking ten aanzien van duurzaamheid is sec kijkend naar de tekst terecht. Echter bedoeld is aan te geven dat beleidsmatige ontwikkelingen die voorzienbaar zijn op het terrein van duurzaamheid zoveel mogelijk binnen de bestaande budgetten worden ingepast. Dit past ook in de filosofie van de VRGZ dat niet voor elke nieuwe ontwikkeling een extra financiële bijdrage aan gemeenten wordt gevraagd.

In de onderhavige situatie gaat het echter om acute en noodzakelijke ingrepen, die resulteren in grote (incidentele) bedragen dat deze niet ingepast kunnen worden binnen de bestaande met gemeenten afgesproken budgetten. De maatregelen moeten zo snel mogelijk worden ingevoerd ter voorkoming van langdurige blootstelling van het personeel aan schadelijke stoffen.

Op grond van deze redenen is het voorstel om ten laste van het resultaat van 2021 een bestemmingsreserve te creëren van € 450.000,-, waardoor geen extra financiële bijdrage aan gemeenten wordt gevraagd.

De van de uitgaven ten aanzien van de vervanging van fluorhoudend schuim en het voldoen aan de wettelijke normering voor dieselmotoremissie zijn noodzakelijk. Dit betekent dat indien het bestuur niet akkoord gaat met de bestemde reserve er dekking gezocht moet worden. De mogelijkheden zijn: 1. een extra bijdrage vragen aan gemeenten, 2. financieren uit de algemene reserve. (Incidenteel) bezuinigen is geen reële optie gezien de conclusies uit de Quickscan op de bedrijfsvoeringskosten (zie begroting).

Beslispunten

1. Kennisnemen van het bijgevoegde verslag (bijlage 2) van de auditcommissie
2. Kennisnemen van de ontvangen reacties van gemeenten.
3. Vaststellen van de rekening 2021 VRGZ en de resultaatbestemming.
4. Vaststellen van de bijgevoegde concept-raadsbrief gericht aan gemeenteraden.

Bijlagen

1. Toelichting verschillen tov de begroting (zie hieronder)
 2. Verslag auditcommissie
 3. Reacties gemeenten op de jaarstukken
 4. Concept-raadsbrief
- Jaarstukken 2021 zijn bij het bestuurssecretariaat opvraagbaar

Bijlage 1: toelichting verschillen ten opzichte van de begroting

Baten	C&R		RAV	
	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
Indexatie Rijksbijdrage	140			
Zorgbonus			155	
Budget aanvaardbare kosten			2.418	
Bedrijfsvoering	115			
Detacheringen	326		127	
FLO	1.286		14	
Overige	43		166	
Subtotaal baten	1.910	0	2.880	0
Lasten	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
Personeelslasten				
Formatie en inhuur		48		2.312
Covid-gerelateerd verzuim				46
Opleidingskosten				267
FLO kosten		1.286	69	
Roosterfuncties meldkamer	225			
Vrijwilligersvergoedingen	551			
Principeakkoord CAO		130		
Mutatie voorziening niet actieven		188		200
Werkzaamheden archiefinspectie	120			
Reiskosten	86			71
Zorgbonus				155
Werkkleding	178			
Overige personeelslasten	42		59	
Kapitaallasten				
Uitstel leveringen en vertraging aanbestedingstrajecten	388		145	
Huisvestingslasten				
Achterstallig onderhoud kazernes		40		
Gladheidsbestrijding		70		
Huurlasten		53	35	
Schoonmaak		49		
Overige huisvestingslasten	1		29	
Medische zaken				
Persoonlijke beschermingsmiddelen (tbv corona)		49		101
Communicatieapparatuur				
Hostingkosten ICT infra	94			
Licentiekosten	80			39
VIK middelen	100			
Telefoon- en datakosten	30		49	
Overige	38		23	
Wagenpark en werkmaterieel				
Brandstof (minder reisbewegingen)	57			60
Onderhoud			117	
Algemene kosten				
Vergader- en kantinekosten	70		13	
Dienstverlening door derden		22		225
Pilot ZCC				237
Onvoorzien				
Post onvoorzien niet ingezet	181			
Overig				
Overige mutaties	43		89	
Subtotaal lasten	2.284	1.935	628	3.713
Subtotaal baten en lasten	4.194	1.935	3.508	3.713
Reservemutaties		265		
Gerealiseerd resultaat	4.194	2.200	3.508	3.713
Saldo	1.994		-205	